

مخالفت رئیسی با تعطیلی مدارس
به خاطر آلودگی هوا

صفحه ۲

تاکید شهردار استانبول
بر مبارزه با اردوغان

صفحه ۱۱

در اجلاس بغداد ۲ چه گذشت؟

استقبال ایران از عادی شدن روابط با عربستان

صفحه ۳

تغییرات مدیران، فقط ۱۶ ماه پس از تشکیل دولت!

موج تغییرات در دولت به استانداران رسید

صفحه ۲

گزارش تحلیل تحولات اقتصاد کلان بانک مرکزی منتشر شد

تورم ۴۴ درصد رشد قیمت مسکن ۴۶ درصد

صفحه ۱

افشاری یک نماینده مجلس علیه دولت رئیسی

دولت، خودسرانه ردیف‌های «مصارف» بودجه را تغییر داد

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: سازمان برنامه و بودجه خودسرانه ردیف‌های بودجه را تغییر داده که این کار در ۴۳ سال اخیر اصلاً سابقه نداشته است. حسن محمدیاری در گفتگو با خبرنگار مهر، با انتقاد از عملکرد سازمان برنامه و بودجه در تخصیص بودجه سال ۱۴۰۱، اظهار داشت:...

صفحه ۳

اظهارات عجیب وزیر صنعت درباره گرانی خودرو:

افزایش قیمت خودرو متاثر از نگاه مردم است، نه قیمت کارخانه!

صفحه ۵

سر مقاله

سیفالرشاهایی

بعد از پایان جنگ دوم جهانی و آغاز دوران جنگ سرد و افزایش قدرت آمریکا در سطح جهانی، حکومت عربستان بنا بر ماهیت محافظه‌کارانه‌ای که دارد در بلوک غرب و خصوصاً آمریکا ذوب شد.

البته ریاض از سال ۱۹۳۸ و در دوران استالین به این اتهام و بهانه که روسیه کشور کمونیستی و الحادی است و به خدا و دین اعتقاد ندارد روابطش را با مسکو قطع کرده بود.

روابط داغ بین ریاض و واشنگتن تا زمان ورود باراک اوباما به کاخ سفید ادامه داشت در دوران اوباما و جریان «بهار عربی» در کشورهای شمال آفریقا و خاورمیانه و علاقمندی واشنگتن به روی کار آمدن اخوان‌المسلمین در کشورهایی که در دایره بهار آمریکایی قرار گرفتند و حکومت‌هایشان ساقط شدند رنگ خطر را در ریاض به صدا در آورد و لرزه بر پیکره حکومت سعودی وارد کرد.

مسع الوصف ریاض روابطش با واشنگتن را به صورت «کج دار و مریز» ادامه داد تا این که ترامپ

جمهوریخواه وارد کاخ سفید شد و به جای اوباما که اولین تسو خاورمیانه‌اش در دوران ریاست جمهوری را از مصر شروع کرده بود که بی‌اعتنایی به عربستان تلقی شد، ترامپ تور خاورمیانه‌ای در دوران ریاست جمهوری‌اش را از عربستان شروع کرد و سبب دلگرمی ریاض شد تا جائیکه ریاض به

خبر

چرا عربستان به روسیه و چین گرایش پیدا کرد؟

خود اجازه داد جمال قاشقچی مخالف سرشناس و دو تابعیتی و خبرنگار روزنامه آمریکایی «واشنگتن پست» را در کنسولگری این کشور در ترکیه به قتل برساند؛ با این اطمینان که ترامپ جدی نخواهد گرفت و از کنار آن به سادگی عبور خواهد کرد و چنین نیز شد.

حضور یک دوره‌ای ترامپ حامی عربستان در کاخ سفید فرصت چندانی در اختیار ریاض قرار نداد تا به همه اهدافش در سایه حمایت ترامپ دست پیدا کند تا این که «جو بایدن» دمکرات با شعارهای انتقادی از عملکرد حکومت عربستان در انتخابات ریاست جمهوری ایالات متحده به پیروزی رسید.

ریاض با سابقه‌ای که از دوران اوباما داشت به این فکر افتاد نباید تمام تخم مرغ‌ها را در سبد کشورهای بلوک غرب و خصوصاً آمریکا قرار دهد. به این لحاظ، با حفظ رابطه با واشنگتن، نگاه به شرق را که از مدتی جلوتر شروع کرده بود جدی‌تر در دستور کار دستگاه دیپلماسی قرار داد تا توازنی بین کشورهای غربی از یک سو و روسیه و چین از دیگر سو ایجاد کند. بطور طبیعی نگاه به شرق ریاض مورد استقبال مسکو و پکن که در تضاد با واشنگتن هستند قرار گرفت.

چین و روسیه ایجاد شکاف بین عربستان با آمریکا که تا چندی قبل کارگزار واشنگتن در خاورمیانه و کشورهای عربی بود را به فال نیک گرفتند با این تفاوت که روسیه نزدیکی به ریاض را از دیدگاه ژئوپلیتیک مورد توجه قرار داد و چین به دلیل افزایش تجارت و توسعه اقتصادی به

یادداشت

محمدمهدی مظاهری

در روزهای اخیر سفر رئیس جمهور چین به عربستان و همراهی این کشور با بیانیه‌های ضد ایرانی مقامات سعودی و همچنین اعضای شورای همکاری خلیج فارس، ضمن برانگیختن خشم عمومی در ایران، سبب ساز طرح ایده‌ها و تحلیل‌های گوناگونی پیرامونی چربی این اتفاق و دلایل نزدیکی چین به کشورهای عرب حوزه خلیج فارس شده است. اما در این هیاهوی خبری-تحلیلی، آنچه مغفول مانده و یا حداقل کمتر به آن پرداخته شده بررسی و تحلیل متغیرها و عواملی است که سبب جذب این غول آسیایی به منطقه خلیج فارس و اشتیاق آن به عقد توافقات راهبردی با کشورهای مختلف این منطقه شده است، البته چین از کشورهایی است که با منطقه خلیج فارس روابط مستقیم و مستقیم‌تری ندارد. برای مثال هند که سیاست برترگرایی را برگزید، براساس استراتژی جدید «صلاح و پیشرفت»، خواهان دوستی و گسترش مناسبات اقتصادی و بازرگانی با همه کشورها و همزیستی مسالمت آمیز با آنها شد و بدین ترتیب درصدد توسعه روابط و حضور خود در منطقه خلیج‌فارس نیز برآمد. در طی ۵ دهه گذشته، متغیرها و سناریوهای گوناگونی سبب جذاب شدن منطقه خلیج‌فارس برای کشور چین شده است که در اینجا به برخی از مهمترین آنها اشاره می‌شود.

- دسترسی امن به منابع انرژی
جمهوری خلق چین در طی جنگ سرد نگاهی ایدئولوژیک به مسائل جهانی داشت، اما در مقطع پس از جنگ سرد، منافع ملی و عمل‌گرایی، نقش زیادی در سیاست خارجی این کشور پیدا کرده است. در واقع، همراستا با توسعه اقتصادی فوق‌العاده و شگفت‌انگیز چین، این کشور نیاز گسترده‌تری به

منابع انرژی فسیلی مانند نفت و گاز پیدا کرده و این امر محرک اصلی چین برای حضور در خلیج فارس بوده است. براین اساس این کشور که از اوایل دهه ۱۹۹۰ خودکفایی انرژی را از دست داده و نیازمند واردات نفت شده است، تلاش کرده برای تأمین امن و مداوم نیازهای خود، به بازیگران بزرگ انرژی در منطقه خلیج فارس همچون عربستان، قطر، امارات و ایران نزدیک شود.

از آنجا که کشورهای دارنده منابع انرژی در خلیج فارس به دو طیف همکار و متحد آمریکا (کشورهای عربی) و رقیب و مخالف آمریسا (جمهوری اسلامی ایران) تقسیم می‌شوند، چین با احتیاط برای ایجاد تعادل بین رقبای منطقه قدم برداشته است و در این راستا، برای گسترش روابط اقتصادی با همه قدرت‌های منطقه وایجاد مشارکت‌های استراتژیک جامع با هر دو طرف تأکید می‌کند. چنین سیاستی برخاسته از رویکرد سیاسی – امنیتی خاص چین به خلیج فارس است که به عنصوان دومین متغیر اثرگذار از آن یاد می‌شود.

- سواری رایگان بر امنیت آمریکایی موجود در خلیج فارس

از منظر نظامی- امنیتی، چین هر چند

می‌کوشد جایگاه خود را در منطقه به عنوان یک بازیگر کلیدی و ضروری تثبیت کند، اما درصدد ایجاد فضای امنیتی و مقابله با نفوذ آمریکا در این منطقه نیست؛ بلکه بر عکس تلاش کشورهای غربی به ویژه آمریکا برای تأمین نظم و امنیت در این منطقه را یک فرصت مغتنم می‌داند که بتواند از ایسن امنیت رایگان به دست آمده برای حفظ و ارتقای منافع اقتصادی خود استفاده کند. نکته دیگر اینست که به ایده ایجاد صلح از طریق توسعه و گسترش اینکته یکن همواره تلاش نموده تا خود را از ورود به درگیری‌های این منطقه و بر عهده گرفتن تعهدات بلند مدت حفظ کند، در همین راستا، چین در سایه سیاست کلان موازنه نرم با آمریکا، رویکرد تعامل با این کشور را در حوزه خلیج فارس دنبال می‌کند، البته چین نیز مدل امنیتی خاص خود را دارد؛ این کشور به ایده ایجاد صلح از طریق توسعه و گسترش مناسبات اقتصادی معتقد است، این در حالی است که کشورهای غربی همچنان نگاهی سنتی به تأمین امنیت در خلیج فارس دارند و این امر را از طریق ایجاد پایگاه‌های نظامی، فروش تسلیحات، شکست دادن دشمن و حفظ اتحاد‌های نظامی‌ممکن می‌دانند.

البته بعد از تغییر رویکرد اخیر دولت آمریکا به منطقه غرب آسیا و تمرکز این کشور بر روسیه و چین در استراتژی امنیت ملی سال ۲۰۲۱ خود، سیاست امنیتی چین نسبت به خلیج فارس نیز تا حدودی تغییر یافته است. در نتیجه این کشور به توسعه موقعیت نظامی خود در خلیج فارس پرداخته و به طور مخفیانه در صدد ساخت یک تأسیسات نظامی در بندر خلیفه در ۵۰ مایلی شمال ایوطفی، پایتخت امارات برآمده است. فروش تسلیحات نظامی‌از جمله هواپیماهای ۱۵ L-به کشورهای حوزه خلیج فارس(به ویژه امارات) نیز از دیگر نشانه‌هایی است که از تغییر استراتژی چین در خلیج فارس و توسعه هر چه بیشتر نفوذ نظامی‌این کشور در منطقه خبر می‌دهد.

هر چند چین همچنان تمایلی به جایگزینی ایالات متحده به عنوان تأمین‌کننده امنیت خلیج فارس ندارد و تاکنون علاقه چندانی به قبول این مسئولیت از خود نشان نداده است، اما وضعیت ویژه امنیتی منطقه خلیج فارس سبب می‌شود تا چین برای حفاظت از منافع دریایی خود و حفظ امنیت و ثبات در امتداد این گلوگاه استراتژیک انرژی، به ناچار نقش جدی‌تری بر عهده بگیرد.

- گسترش نفوذ از طریق اقتصاد

روابط چین و کشورهای حاشیه خلیج فارس، از سال ۲۰۰۴ با شکل‌گیری مجمع جامع همکاری چین و کشورهای عربی (CASCF) وارد دوران جدیدی شد. دومین نقطه عطف در روابط میان چین و شورای همکاری خلیج فارس نیز حرکت به طرف به سمت امضا توافق نامه تجارت آزاد در طول یک دهه گذشته است. براین اساس، یکی از سیاست‌های مهم چین در حوزه خلیج فارس این است که با برقراری روابط اقتصادی با بازیگران اصلی منطقه‌ای و ایجاد حس وابستگی در آنها، نفوذ خود در این منطقه را تقویت می‌کند. این کشور با دور زدن آمریکا، موقعیت سرمایه‌گذار اصلی در خلیج فارس را به دست آورده است.

در حال حاضر کشورهای این منطقه همچنان موافقتنامه‌هایی را برای همکاری با چین در رابطه با اجرای پروژه یک کمربند و یک جاده به امضا می‌رسانند. به این ترتیب چین با تمرکز بر توسعه روابط اقتصادی با کشورهای منطقه، به شریک تجاری کلیدی آنها تبدیل شده و جایگاهی مستحکم در این منطقه پیدا کرده است.

- توسعه روابط با اهداف هژمونیک

مطالعه رفتارهای سیاست خارجی چین به ویژه در یک دهه اخیر نشان می‌دهد این کشور درصدد معماری یک نظم نوین اقتصادی در سطح بین‌المللی است و برای تحقق این مهم، به تقویت روابط خود با مناطق و کشورهای مختلف پرداخته است. از جمله اقدامات مشخص چین برای تحقق این هدف را باید در ابتکار ایجاد جاده ابریشم جدید جست‌وجو کرد. «ابتکار یک کمربند یک جاده» یک ابتکار اقتصادی بزرگ است که دارای دو مسیر «زمینی» و «دریایی» برای اتصال چین به قاره‌های اروپا و آفریقا است. این طرح محورهای مختلف (شمالی، جنوبی و مرکزی) دارد و در قالب محور مرکزی آن است که منطقه غرب آسیا و خلیج فارس اهمیت می‌یابد.

از این‌رو موقعیت ژئوپلیتیک مناسب، برخورداری کشورهای عربی حوزه خلیج فارس از سرمایه‌های کلان، برنامه‌های بلند پروازانه آنها برای توسعه و به ویژه اشتیاق و استقبال آنها از همکاری با چین به منظور کاهش وابستگی خود به آمریکا، پکن را بر آن داشته است تا به صورت جدی خلیج فارس به‌عنوان بازاری پرسود برای سرمایه‌گذاری متعدد در زیرساخت‌های صنایع سنگین مانند بندرگاه‌ها و راه‌آهن و نیز در فناوری‌های چینی مانند هوش مصنوعی و فناوری جی پنچ، بنگرد.

- کشش به سمت بازیگران بدون رسک و اجتناب از بازیگران پر تنش

اولویت داشتن مسائل اقتصادی برای چین سبب شده است تا این کشور تعصب و تعهد خاصی برای ارتباط با یک یا چند کشور خاص و عدم ارتباط با گروهی دیگر نداشته باشد و با هر بازیگری که بتواند منافع این کشور را بهتر تأمین کند، وارد رابطه شود. در این میان ویژگی‌های سیاسی منطقه خلیج فارس و دو دستی موجود در بین کشورهای این منطقه، چین را به سمت عدم ورود به اختلافات سیاسی و موازنه سازی بین رقبای برای تأمین حداکثری منافع خود سوق داده است. در این راستا، سیاست خارجی پکن در ایجاد تعادل بین رقبای (ایران و شیخ نشین‌های خلیج فارس) و افزایش چندجانبه گرایی، چین را قادر ساخته است تا ضمن تقویت حضور و نفوذ خود در خلیج فارس، حساسیتی در کشورهای این منطقه ایجاد نکند و ضمن تعامل با کشورهای مختلف منطقه، بر منافع مشترکی که عمدتاً هم اقتصادی است، تمرکز کرده و بر همکاری استراتژیک همه جانبه با همه کشورها بپردازد.

در راستای همین سیاست موازنه سازی بود که شاهد نشین‌های چین در سال‌های اخیر همکاری‌های خود را با ایران افزایش داد و روابط دوجانبه را از طریق توافقنامه همکاری ۲۵ ساله تعمیق بخشید. **ادامه در صفحه ۲**